NORAKSTS
Lieta Nr.A42360606
A1783-07/10

SPRIEDUMS
Latvijas tautas vārdā

Rīgā 2007. gada 22.oktobrī

Administratīvās rajona tiesa
šādā sastāvā: tiesnesis A. Vīksne,

Piedaloties pieteicējam *J.N.*,
Atbildētāja pusē pieaicinātās iestādes – Valsts meža dienesta pārstāvim
Rolandam Ābeltiņam,

atklātā tiesas sēdē izskatīja administratīvo lietu, kas ierosināta pamatojoties uz *J.N.* pieteikuma par Valsts meža dienesta ģenerāldirektora 2006.gada 28.februāra lēmuma Nr.1-14/N-15 atcelšanu.

Aprakstošā daļa

[1] Jelgavas virsmežniecības virsmežzinis J.Grava izskatot Līvbērzes mežniecības mežziņa R.Sīpola 2005.gada 25.novembra protokolu Nr.11/6901-05 un lietas materiālus par *J.N.* (turpmāk arī - Pieteicējs), 2005.gada 16.decembrī pieņēma lēmumu Nr.Z74-11/6901-05 (turpmāk arī – Sākotnējais lēmums). Ar minēto lēmumu nolemts atzīt par vainīgu *J.N.* administratīvā pārkāpuma izdarīšanā un saskaņā ar Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa $64.^4$ pantu sodīt ar naudas sodu Ls 25 (divdesmit pieci) apmērā.

[2] Ar Valsts meža dienesta (turpmāk arī - Atbildētājs) ģenerāldirektora 2006.gada 28.februāra lēmumu Nr.1-14/N-15 „Par lēmuma pārskatīšanu" Sākotnējais lēmums atstāts negrozīts.

[3] 2006.gada 30.martā Administratīvajā rajona tiesā saņemts Pieteicēja pieteikums par Lēmuma atcelšanu. Pieteicējs pieteikumā norāda, ka Lēmumu uzskata par pretlikumīgu, jo Ministru kabineta noteikumi Nr.806 neparedz atļaujas pieprasīšanu meliorācijas, t.sk. dīķa rakšanai. Pieteicējs norāda, ka uz pārskatīšanas lietai pievienoto meliorācijas darba projektu Lēmumā nav pat atsauces.

[4] 2006.gada 20.aprīlī Administratīvajā rajona tiesā saņemti Atbildētāja paskaidrojumi. Atbildētājs prasījumu neatzīst pilnībā un uzskata to par noraidāmu turpmāk norādīto apsvērumu dēļ.

[4.1] Jelgavas virsmežniecības 2005.gada 16.decembra lēmums par administratīvā soda uzlikšanu *J.N.* par patvaļīgām darbībām bez transformācijas atļaujas saņemšanas saimniecības */dzēsts saimniecības nosaukums/* 1.kvartāla 2.nogabalā (izrakts dīķis un uzcelta ēka) tika pieņemts, pamatojoties uz

Līvbērzes mežniecības 2005.gada 25.novembra pārkāpuma protokolu Nr.11/6901 par Meža likuma 41.panta *(Meža zemes transformācijai citos zemes lietojuma veidos nepieciešama ikreizēja Valsts meža dienesta atļauja)* un 42.panta pirmās un otrās daļas *(Ja meža zemi transformē, transformācijas ierosinātāja pienākums ir atlīdzināt zaudējumus valstij par dabiskās meža vides iznīcināšanu. Meža zemes transformācijas nosacījumus un atļaujas saņemšanas kārtību, kā arī zaudējumu aprēķināšanas un atlīdzināšanas kārtību nosaka Ministru kabinets)* prasību pārkāpšanu. Ministru kabineta 2004. gada 28.septembra noteikumu Nr.806 "Meža zemes transformācijas noteikumi" 3.punktā teikts, ka transformāciju veic, ja tas nepieciešams, tai skaitā, ēku un būvju būvniecībai, karjeru un ūdenskrātuvju ierīkošanai.

[4.2] Ministru kabineta 2004.gada 28.septembra noteikumu Nr.806 „Meža zemes transformācijas noteikumi" 14.punktā teikts, ka meža zemes transformēšana citos zemes lietojuma veidos uzskatāma par patvaļīgu, ja transformācija veikta bez atļaujas vai zemes lietošanas veids neatbilst transformācijas atļaujā norādītajam. Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa $66.^4$ pantā paredzēts saukt personu pie atbildības par meža zemju patvaļīgu transformēšanu citos zemes lietošanas veidos.

Atbildētājs norāda, ka tā kā Pieteicējs nebija saņēmis transformācijas atļauju meža zemes pārveidošanai citā lietojuma veidā, tad administratīvais sods viņam piemērots pamatoti.

[4.3] Jelgavas virsmežniecības 2005.gada 25.novembra pārkāpuma protokolā Nr. 11/6901-05 konstatētā meža apsaimniekošanas un izmantošanas regulējošo normatīvo aktu pārkāpuma rezultātā nodarītais zaudējums tika aprēķināts, pamatojoties uz Ministru kabineta 2004.gada 28.septembra noteikumu Nr.806 „Meža zemes transformācijas noteikumi" 15.panta nosacījumiem *(Ja transformācija veikta bez atļaujas, Valsts meža dienests piedzen zaudējumu atlīdzību trīskāršā apmērā no meža zemes īpašnieka vai tiesiskā valdītāja par labu valstij),* pēc šo noteikumu 35.pantā noteiktās formulas.

[4.4] Pieteicēja apgalvojums, ka Lēmums ir pretlikumīgs, nav pamatots. Pieteicēja īpašumā veiktajām darbībām, kuras ir vienas no Ministru kabineta 2004.gada 28.septembra noteikumu Nr.806 "Meža zemes transformācijas noteikumi" 3.punktā uzskaitītajām, bija nepieciešama transformācijas atļauja, kas netika pieprasīta un izņemta.

[5] Tiesas sēdē Pieteicējs prasījumu uzturēja, pamatodamies uz pieteikumā izteiktajiem argumentiem, papildus norādīdams, ka meža zemes transformācija nebija pabeigta, jo Valsts zemes dienesta reģionālā nodaļa nav veikusi nepieciešamās izmaiņas Nekustamā īpašuma valsts kadastra informācijas sistēmā un nepiekrīt, ka no viņa tiek piedzīti mežam nodarītie zaudējumi trīskāršā apmēra, bet piekrīt un ir samaksājis tikai zaudējumu pamatsummu.

[6] Atbildētājs prasījumu neatzina, pamatojoties uz iepriekš paustajiem argumentiem.

Motīvu daļa

[7] Uzklausījusi administratīvā procesa dalībnieku paskaidrojumus un iepazinusies ar lietas materiāliem, tiesa atzīst, ka pieteikums ir noraidāms.

[8] Jelgavas virsmežniecības virsmežzinis J.Grava izskatot Līvbērzes mežniecības mežziņa R.Sīpola 2005.gada 25.novembra protokolu Nr.11/6901-05 *(lietas 24.-25.lapas)* un lietas materiālus par *J.N.*, 2005.gada 16.decembrī pieņēma lēmumu Nr.Z74-11/6901-05 *(lietas 6.lapa)*. Ar minēto lēmumu nolemts atzīt par vainīgu Pieteicēju administratīvā pārkāpuma izdarīšanā un saskaņā ar Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 64.[4] pantu sodīt ar naudas sodu Ls 25 (divdesmit pieci) apmērā. Ar Valsts meža dienesta ģenerāldirektora 2006.gada 28.februāra lēmumu Nr.1-14/N-15 „Par lēmuma pārskatīšanu" *(lietas 4.-5.lapas)* Sākotnējais lēmums atstāts negrozīts.

[9] Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 64.[4] pantu nosaka, ka par meža zemju patvaļīgu transformēšanu citos zemes lietošanas veidos – uzliek naudas sodu fiziskajām personām no divdesmit līdz divsimt piecdesmit latiem, bet juridiskajām personām – no simt līdz piecsimt latiem.

Tiesas vērtējumā iepriekšminētā tiesību norma norāda, ka nepieciešams konstatēt, vai ir notikusi meža zemju patvaļīga transformēšana citos zemes lietošanas veidos *(notikusi meža zemju transformācija bez transformācijas atļaujas)*.

[10] Saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 103.panta pirmo daļu, administratīvā procesa tiesā būtība ir tiesas kontrole pār iestādes izdota administratīvā akta vai iestādes faktiskās rīcības tiesiskumu vai lietderības apsvērumiem rīcības brīvības ietvaros.

Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 237.pants nosaka lietvedības uzdevumus administratīvo pārkāpumu lietās, proti, lietvedības uzdevumi administratīvo pārkāpumu lietās ir šādi: savlaicīgi, vispusīgi, pilnīgi un objektīvi noskaidrot katras lietas apstākļus, izlemt to stingrā saskaņā ar likumu, nodrošināt pieņemtā lēmuma izpildi, kā arī noskaidrot cēloņus un apstākļus, kas veicina administratīvo pārkāpumu izdarīšanu, novērst pārkāpumus, audzināt pilsoņus likumu ievērošanas garā un nostiprināt likumību.

[11] Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 243.pants nosaka, ka pierādījumi administratīvā pārkāpuma lietā ir jebkuri fakti, uz kuru pamata institūcijas (amatpersonas) likumā noteiktajā kārtībā nosaka administratīvā pārkāpuma esamību vai neesamību, pie administratīvās atbildības sauktās personas vainu un citus apstākļus, kam ir nozīme lietas pareizā izlemšanā.

Šos faktus konstatē ar šādiem līdzekļiem: ar protokolu par administratīvo pārkāpumu, ar tās personas paskaidrojumiem, kuru sauc pie administratīvās atbildības, ar cietušā un liecinieku liecībām, eksperta atzinumu, lietiskajiem pierādījumiem, protokolu par priekšmetu un dokumentu izņemšanu, citiem dokumentiem, kā arī pārkāpumus fiksējošiem tehniskiem līdzekļiem (braukšanas ātruma noteikšanas mērierīces, mērierīces alkohola koncentrācijas noteikšanai izelpotajā gaisā, foto, video u.tml.).

[12] Tiesa konstatē, ka lietā ir sekojoši pierādījumi:

1) 2005.gada 25. novembra administratīvā pārkāpuma protokols Nr.11/6901 par meža apsaimniekošanu un izmantošanu regulējošo normatīvo aktu pārkāpšanu *(lietas 24.-25.lapas)*;

2) Pielikumi pie 2005.gada 25. novembra administratīvā pārkāpuma protokola Nr.11/6901 - pielikums Nr.1 *(lietas 28.lapa)* un Pielikums Nr.2 *(lietas 26.-27.lapas.)*.

3) Pieteicēja 2006.gada 28.marta iesniegums *(lietas 18.lapa),* Pieteicēja 2006.gada 16.janvāra sūdzība *(lietas 19. lapa)* un Pieteicēja 2006.gada 28.marta iesniegums Administratīvajai rajona tiesai *(lietas 3.lapa);*

4) Pieteicēja paskaidrojumi tiesas sēdē – tiesas sēdes protokols *(lietas 48-51.lapas)*.

[13] Pamatojoties uz iepriekšminētajiem pierādījumiem, tiesa secina, ka lietā nav strīda, ka zemes gabals 2,135 ha platībā ar kadastra Nr. */dzēsts kadastra numurs/* pieder Pieteicējam - *J.N.*, kā arī lietā nav strīda, ka minētais zemes gabals 2,101 ha ir meža zeme *(ko arī apliecina Latvijas Republikas Valsts zemes dienesta Zemgales reģionālās nodaļas Pasūtījumu izpildes pārvaldes Mērniecības un topogrāfijas daļas meža zemju plāns (lietas 30.lapa) un taksācijas apraksts (lietas 31.lapa)*. Lietā nav arī strīda, ka Pieteicējs nav saņēmis Valsts meža dienesta izsniegtu transformācijas atļauju minētajam zemes gabalam. Lietā nav strīda, ka minētajā zemes gabalā *(saimniecības /dzēsts saimniecības nosaukums/ 1.kvartāla 2.nogabalā)* ir izrakts dīķis 0,6413 ha platībā un uzcelta ēka.

Tiesa secina, ka lietā ir strīds, vai, lai veiktu minētās darbības *(dīķa rakšanu un ēkas būvniecību)* minētajā zemes gabalā, ir nepieciešama transformēšanas atļauja.

[14] Tiesas vērtējumā iepriekšminētais norāda, ka jāpārbauda vai minētajām darbībām bija nepieciešama transformēšanas atļauja.

Tiesa secina, ka tā kā minētās darbības notika meža zemē, tad ir piemērojami Ministru kabineta 2004.gada 28.septembra noteikumi Nr.806 „Meža zemes transformācijas noteikumi*”* (turpmāk - Noteikumi)*(1.1.punkts nosaka, ka minētie noteikumi nosaka meža zemes transformācijas nosacījumus)*.

[15] Noteikumu 3.punktā noteikts, ka transformāciju veic, ja tas nepieciešams:

3.1. ēku un būvju, tajā skaitā infrastruktūras objektu (izņemot uzņēmumu (mežsaimniecību) ceļus, kvartālstigas (ne platākas par pieciem metriem), mineralizētās joslas, meža ugunsgrēku dzēšanai paredzētās ūdens ņemšanas vietas (ne lielākas par 300 kvadrātmetriem) un meliorācijas sistēmas) būvniecībai;

3.2. karjeru, ūdenskrātuvju un kapsētu ierīkošanai;

3.3. meža stādāmā materiāla kokaudzētavu un lauksaimniecībā izmantojamo zemju ierīkošanai;

3.4. īpaši aizsargājamo biotopu atjaunošanai;

3.5. sporta un kultūras objektu ierīkošanai, kā arī teritorijas labiekārtošanai.

Tiesa secina, ka minētajā gadījumā saskaņā ar lietā esošo informāciju *(ēkas būve un dīķa izveidošana 0, 6413ha platībā)* un pamatojoties uz

Noteikumu 3.1 un 3.2.punktos norādīto minētajām darbībām bija nepieciešama meža zemes transformācija.

[16] Tiesa noraida Pieteicēja argumentu, ka minētajām darbībām nebija nepieciešama transformācija, jo dīķis ir meliorācijas sistēmas sastāvdaļa. Tiesa konstatē, ka lietā nav dokumentu, kas apliecinātu, ka minētā dīķa izbūve ir meliorācijas objekta izbūves sastāvdaļa. Minēto dīķi 6413 m^2 platībā nevar arī uzskatīt par meža ugunsgrēku dzēšanai paredzētās ūdens ņemšanas vietu, jo tā platība daudzkārt pārsniedz tādas ūdenstilpes lielumu *(300 m^2)*.

[17] Pieteicējs norāda, ka sods uzlikts nepamatoti, jo saskaņā ar Noteikumu 17.punktu minētajā gadījumā meža zemju transformācija nebija pabeigta, jo Valsts zemes dienesta reģionālā nodaļa nav veikusi nepieciešamās Nekustamā īpašuma valsts kadastra informācijas sistēmā, un attiecīgi par nepabeigtu darbību sods nav jāpiemēro.

Noteikumu 17.punkts nosaka, ka transformācija uzskatāma par pabeigtu, kad Valsts zemes dienesta reģionālā nodaļa, pamatojoties uz šo noteikumu 13.punktā minēto aktu un šo noteikumu 16.punktā minēto aktualizēto situācijas plānu, ir veikusi izmaiņas Nekustamā īpašuma valsts kadastra informācijas sistēmā.

Tiesa secina, ka meža zemes transformācija sastāv no divām daļām: juridiskā puse (*dokumentu kārtošana)* un faktisko darbību veikšana *(meža izciršana, dīķa izrakšana utt.)*.

Iepriekšminētais Noteikumu punkts tiesas vērtējumā norāda, ka ar izmaiņām Nekustamā īpašuma valsts kadastra informācijas sistēmā tiek pabeigta meža zemes transformācijas juridiskā procedūra, bet faktiskā meža zemes transformācija ir noslēgta ar pabeigtu darbību (izskatāmajā gadījumā meža vietā ir izrakts dīķis un uzbūvēta ēka). Tātad, tiesas vērtējumā, ir pabeigta faktiskā meža zemes transformācija.

[18] Noteikumu 14. punkts paredz, ka meža zemes transformēšana citos zemes lietojuma veidos uzskatāma par patvaļīgu, ja transformācija veikta bez atļaujas vai zemes lietošanas veids neatbilst transformācijas atļaujā norādītajam.

Tiesa konstatē, ka lietā nav minētā meža zemes transformācijas atļauja *(minēto apstiprina arī Pieteicēja un Atbildētāja paskaidrojumi)*.

Pamatojoties uz iepriekšminēto tiesa secina, ka Pieteicējs ir veicis meža zemes transformāciju bez nepieciešamās atļaujas. Attiecīgi Atbildētājs pamatoti ir par sodījis Pieteicēju pamatojoties uz Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 64.[4] pantu par meža zemju patvaļīgu transformēšanu citos zemes lietošanas veidos.

[19] Tiesa konstatē, ka Atbildētājs ir sodījis Pieteicēju ar soda naudu Ls 25, - apmērā.

Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 64.[4] pants nosaka, ka par meža zemju patvaļīgu transformēšanu citos zemes lietošanas veidos – uzliek naudas sodu fiziskajām personām no divdesmit līdz divsimt piecdesmit latiem,[...].

Saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 65.panta trešo daļu, ja piemērojamā tiesību normā noteikts, ka administratīvais akts izdodams, bet nav

noteikts tā konkrētais saturs (satura izvēles administratīvais akts), iestāde izdod šo aktu, ievērojot piemērojamā tiesību normā noteiktos ietvarus, un šajos ietvaros, pamatodamās uz lietderības apsvērumiem, nosaka administratīvā akta saturu.

Attiecīgi konstatējot minētajā normā noteiktos kritērijus (meža zemju patvaļīgu transformēšanu citos zemes lietošanas veidos) iestādei bija jāizdod administratīvais akts, bet ņemot vērā ka minētajā gadījuma bija satura izvēles administratīvais akts, minētais bija jāveic ievērojot piemērojamā tiesību normā noteiktos ietvarus, un šajos ietvaros, pamatodamās uz lietderības apsvērumiem, noteikt administratīvā akta saturu (soda lielumu).

Lēmumā ir norādīts, ka uzliekot sodu tika ņemts vērā izdarītā pārkāpuma raksturs, pārkāpēja personība un, viņa vainas pakāpe, atbildību mīkstinošie un atbildību pastiprinošie apstākļi. Tiesa konstatē, ka no Lēmuma teksta nevar secināt, kā Atbildētājs veica iepriekšminētos apsvērumus. Tāpat Atbildētājs lēmumā norāda, ka nav konstatēti atbildību mīkstinošie un atbildību pastiprinošie apstākļi *(lietas 13.lapa)*.

Pamatojoties uz iepriekšminēto tiesa secina, ka izskatot lietu par Pieteicēja izdarīto pārkāpumu Atbildētājs nebija veicis minētajā tiesību normā uzliktos pienākumus un nebija vērtējis soda lieluma nepieciešamību.

Attiecīgi tiesas vērtējumā Pieteicējam uzliktais sods ir jāgroza un jāpiemēro minimālais iespējamais sods *(Ls 20,-),* kāds paredzēts, ja tiek veikta meža zemju patvaļīga transformēšanu citos zemes lietošanas veidos.

[20] Pieteicējs norādīja, ka Atbildētājam nebija pamata veikt zaudējuma piedziņu trīskāršā apjomā.

Tiesa konstatē, ka Noteikumu 15.punkts nosaka, ka ja transformācija veikta bez atļaujas, Valsts meža dienests piedzen zaudējumu atlīdzību trīskāršā apmērā no meža zemes īpašnieka vai tiesiskā valdītāja par labu valstij.

Ņemot vērā spriedumā [13] un [18] punktos konstatēto un pamatojoties uz iepriekšminēto tiesību normu, tiesa secina, ka ir tiesiski pamatota Atbildētāja rīcība piedzenot no Atbildētāja nodarītos zaudējumus trīskāršā apmērā par labu valstij.

[21] Apkopjot iepriekš minēto tiesa secina, ka Atbildētājs pamatoti ir konstatējis, ka Pieteicējs ir izdarījis pārkāpumu, bet nepamatoti noteicis Pieteicējam uzliktā naudas soda apmēru, un attiecīgi soda lielums ir jāmaina.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 246.-251.pantu, 253.pantu, tiesa

nosprieda:

noraidīt *J.N.* pieteikumu par Valsts meža dienesta ģenerāldirektora 2006.gada 28.februāra lēmuma Nr.1-14/N-15 atcelšanu.

Grozīt Valsts meža dienesta ģenerāldirektora 2006.gada 28.februāra lēmumu Nr.1-14/N-15 daļā par piemērotās soda naudas apmēru, un noteikt soda naudas apmēru Ls 20, -.

Spriedumu var pārsūdzēt apelācijas kārtībā Administratīvajā apgabaltiesā divdesmit dienu laikā no sastādīšanas dienas, iesniedzot apelācijas sūdzību Administratīvajā rajona tiesā.

Tiesnesis (paraksts) A.Vīksne

NORAKSTS PAREIZS
Administratīvās rajona tiesas
tiesnesis A.Vīksne
Rīgā, 2007.gada 22.oktobrī